

Gravbergets venner

Saksbehandler, innvalgstelefon

Harald Klæbo, 61 26 60 56

Att. Vidar Tokstad

Hemberget naturreservat - søknad om rydding av skiløyper - Gravbergets venner - dispensasjon

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 gis det dispensasjon til å felle enkelte mindre trær i og i umiddelbar nærhet av trase for ett-spors skiløype på en avgrenset strekning på 260 m jf kart i søknaden. Det gis samtidig tillatelse for en tur/retur med beltegående jernhest.

Det vises til søknad av 6. september 2021 fra Gravbergets venner, samt telefonsamtale med Vidar Tokstad den 14. september.

Søknaden

Gravbergets Venner kjører skiløyper i Gravberget. Løypene har gått der i over 30 år og det søkes om å kunne rydde/tynne i noen mindre trær av hensyn til å få fram skiløypa. Dette gjelder på spesielt ett område, som går gjennom et skogholt markert på kart vedlagt søknaden. Det opplyses at skogholtet er på ca 260 m, der det er behov for noe rydding.

Arbeidet ønskes startet opp 10. september 2021 frem til snøen kommer. Det avsluttes innen 01. juni 2022. Det skal ikke benyttes ATV eller lignende, men mulig med jernhest tilsvarende som benyttes under elgjakten for å frakte skutt dyr ut. Alt arbeid vil foregå med håndverktøy som eksempelvis motorsag. Det skal ikke utføres mer tynning enn det som er høyst nødvendig for å kjøre løypeutstyr. Dagens bredde varierer fra 2 - 1 meter og det er de smaleste partiene det er behov for fjerning av enkelttrær.

Foreningen har fått tillatelse av grunneier/Statskog for ryddingen.

Vernebestemmelser for Hemberget naturreservat

Hemberget naturreservat ble opprettet i 2017. Etter verneforskriftens § 1 er formålet med naturreservatet å bevare et stort skog- og myrområde gammel granskog og innslag av rik lauvskog. Området har stor betydning for biologisk mangfold ved at det er leveområde for sjeldne og sårbare sopp- og lavarter. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

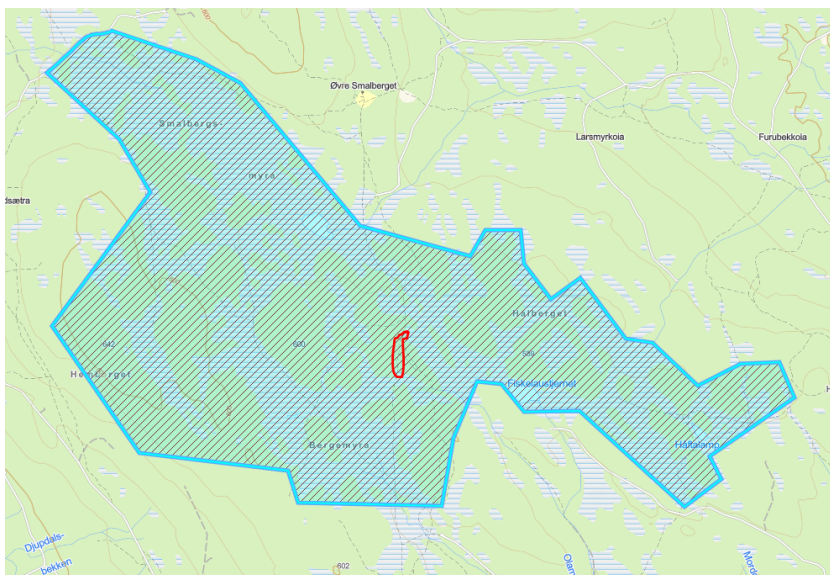

Etter verneforskriftens § 3 skal det ikke foretas noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt jfr § 3 a.

Etter § 4 er det nevnt en del unntak fra vernebestemmelsene. Bl.a. er det tillatt med rydding, merking og vedlikehold av Finnskogleden med tilførselsstier avmerket på vernekartet. Etter § 7 er det listet opp en del forhold som forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser). Rydding av stier/løyper utover det som er nevnt i forbindelse med Finnskogleden er ikke en del av tiltakene det kan gis dispensasjon til.

Det foreligger derfor ikke direkte hjemmel til det omsøkte tiltaket, så søknaden må vurderes etter § 8 (unntaksbestemmelsen); forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

Det følger av forarbeidene til naturmangfoldloven at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 48 ikke kan anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket. Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. I første rekke gjelder dette bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser. § 48 første alternativ dekker tilfeller hvor verneformålet og verneverdiene tåler enkeltstående avvik fra vernebestemmelsene.

Hemberget naturreservat – søknaden gjelder skogstrekning markert med rødt

Vurdering

Statsforvalteren erfarer at på den strekningen (260 m jfm kart i vedlegg) der skogen er blitt for tett til å kunne kjøre opp skiløypa. I de senere år er traseen vokst til med yngre skog av gran, bjørk og noe osp. Vi legger også til grunn at løypa gjennom dette skogholtet er en-spors, mens det i resten av løypenettet i hovedsak er to-spors løyper. Videre er det ikke snakk om noe nyetablering av skiløype,

men ei løype som har gått på samme sted over lang tid (30 år). I telefonsamtale med søker opplyses det at det mest nødvendige er å kunne tynne/fjerne *ynge trær* som har vokst i traseen for den etablerte skiløypa.

Vi ser at hensynet til skiløypene ikke ble tilstrekkelig vurdert på vernetidspunktet, og at å fjerne yngre enkelttrær i traseen må sies å være et bagatellmessig inngrep som ikke påvirker verneformål/verneverdier negativt. Osp er et treslag som likevel har en betydning for biologisk mangfold i skogen generelt, og ser det som en fordel at dette treslaget spares i størst mulig grad.

Kunnskapsgrunnlaget om verneområdet ansees som tilfredsstillende, det vises til registreringer/kartlegging forut for verneplanarbeidet, samt artskart/sensitive artsdatabasen (nml § 8). Bruk av § 9 (føre-var) er derfor ikke nødvendig. Hemberget naturreservat er at av mange barskogsreservater som er opprettet for å ta vare på naturskog, delvis urørt skog og for biologisk mangfold. Lett rydding av yngre skog i og nær skiløypetraseen på et lite område vil ikke ha vesentlig konsekvenser i forhold til en økosystemtilnærming og samlet belastning på reservatet (§ 10). §11 ansees som ikke relevant å vurdere. En vil under ryddingen begrense bruken av jernhest mest mulig, og kun for å transportere inn utstyr/motorsag jf § 12.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 gis det dispensasjon til å felle enkelte trær i og i umiddelbar nærhet av trase for ett-spors skiløype på en avgrenset strekning på 260 m jf kart i søknaden. Det gis samtidig tillatelse for en tur/retur med beltegående jernhest.

Følgende vilkår gjelder for tillatelsen:

- tillatelsen er begrenset til å gjelde yngre trær, dvs. ikke trær av grøvre dimensjoner
- tillatelsen gjelder fortrinnsvis gran og bjørk, så langt det er mulig skal en unngå å ta ut osp.
- Statens naturoppsyn ved Runa Skyrud (tlf 95077606) skal ha beskjed i forkant når ryddingen skal foregå.

Vi gjør oppmerksom på at oppkjøringen av løyper med snøscooter krever egen tillatelse etter verneforskriften.

Dette vedtaket kan påklages etter forvaltningslovens bestemmelser. Evt. klage sendes innen 3 uker innen dette brevet er mottatt. Klage stiles Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Innlandet.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Harald Klæbo
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

